

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben: Vidéken:
Egy hóra. I kor. Egy hóra. I kor. 50 HIL
Negyedévre 2 Negyedévre 4 50 .

Felolvasó szerkesztő:

MEGEDŰS LORÁNT.
Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
Piac-utca 47. és 48. szám.

Kétségek között.

Debreczen, szeptember 21.

Bécsből igen beavatott forrásból jön az értesítés, hogy a politikai és kormányválságban ezideig még döntés nem történt és sem ma, sem a legközelebbi napokban végleges döntést várni nem lehet.

Wekerle bolyong Bécs és Budapest között. Ma délből újlag megjelent a király előtt, de arra semmiféle kilátás nincsen, hogy ez a kihallgatása mehozza a döntést. A miniszterelnök mai audienciája tisztára informatív jellegű volt és — mint felhivatalosan is jelentik — csak arra szorított, hogy Wekerle az uralkodót a politikai helyzetben beállott újabb eseményekről és ezek között az aradi ünnepeken történtekről tájékoztassa.

De hogyan is volna elképzelhető a jelen pillanatban és helyzetben a végleges döntés? A koalíciós kormány tagjai között sincsen meg az összhang és a teljes egyetértés. Legalább Kossuth és Andrássy között semmi esetre sem.

A helyzet kulcsa még mindig Kossuth kezében van. A válság fordulópontja akkor fog beállni, ha Kossuth

végleges elhatározásra fog jutni és nyíltan valamelyik párt mellett fog állást foglalni.

A bankharcosok a Justh Gyula és kiváltképp Holló Lajosnak Kossuth fuzióellenes kinyilatkoztatásáról az aradi bankgyűlésen tett deklarációból újabb ösztönzést és bizalmat nyertek küzdelmük sikeréhez.

Hogy Kossuth tényleg habozik Wekerle és a koalíciós kormány újabb kibontakozási tervéhez nyíltan csatlakozni és hogy aligha is fogja magát érte elhatározni, azt még valószínűbbé teszi egy nyilatkozat, amelyet tegnap egy Kossuth Ferenchez nagyon közelálló, politikai súlyjal bíró képviselő szájából hallottunk. Ez a képviselő Kossuth Ferenc magatartásáról a következőket mondta:

— Kossuth minden bizonynyal óvakodni fog attól, hogy a függetlenségi pártban szakadást idézzen elő. Ő már tanult a tapasztaltakból és a pártban két évvel ezelőtt történtek után kétszer is meg fogja gondolni, hogy az egész párt megkérdése nélkül vagy a párt ellenére cselekedjék. Kossuth, szerencsére igen higgadt, óvatos és megfontolva cselekvő államférfi, aki féltékenyen őrzi

a maga pártvezéri nimbusát. Teljesen kizártnak tartom azt, hogy Kossuthot miniszter társai a lábáról leveheltnék. A kormány lemondása után szünet következik s következnek az audienciázások oly nevek viselőinek bevonásával, akiknek szerepeltetése meglepetést fog kelteni.

A függetlenségi párt hivatalos organuma, mely közvetlenül Kossuthtól szokta kapni információit, szintén nagyon komornak látja a helyzetet.

— A körülmények — írja — nem tulságosan biztatók. Bécsben minden magyar kívánságot elvileg utasítanak vissza s merev nyakassággal szegülnek ellene jogos és törvényes kívánságaink teljesítésének. Pedig a magyar kormány elment az engedékenységre legvégső határáig. Követeléseit tisztán gazdasági önállóságunk kivívására redukálta, hogy ezáltal az ország vagyonsodásának és fejlődésének előfeltételeit az adott nehéz körülmények között biztosítsa. Ugyilátszik azonban, hogy a bécsi gáncsvetés ezeket az aspirációkat is meg akarja és meg is fogja hiusítani.

Ilyen körülmények között — ezt ki lehet érezni Kossuth Ferenc aradi beszédéből s a szoboravatás alkalmából elhangzott többi politikai kijelentésből

Megoldás.

Irta: Kronborg Péter.

A paplak olyan volt hosszura elnyúló kertjével, mint egy oázis a jütlandi lapályon. Fehér épületét öreg, egyenes fák veték körül s fenn a haranglábról, a vörös tető alól, szép kilátás nyílt a messze vidékre. Ebben a lelkészlakban töltöttem legutóbbi szünidőmet és beleszerettem a lelkész legidősebb leányába, Kárenbe.

Drága titkunkat senkinek sem árultuk el, de megállapodtunk benne, hogy egymáséi leszünk. Jól emlékszem az utolsó este, melyet együtt töltöttünk, kúnt a lapályon, a naplementét nézve. A temetőhöz vezető menedékes uton haladtunk. Sűrű, fehér köd borult az egész t'jra, elmosta a tárgyak körvonalait és álomszerűvé tett mindent. A leány megállt és én megfordultam, hogy bájos alakját jobban láthassam.

Szóke haja göndören simult halántékára, világos ruhája szinte szőfolyt a ködben. Földöntuli lénynek látszott e saját-szerű világításban. Oly angyaltisztának és szelidnek láttam, hogy más szférába képzeltem magam, hol emberi szemem előtt láthatatlan titok bontakoznék ki.

— Milyen csendesség van itt! — sugta Karen boldogan.

Mutatóujját ajkára tette, hogy én se háborgassam e nyugodt óra csendjét. Lehajolt, letört egy ágat a hangabokorról s kabátomra tűzte:

— Ezt az estét sohasem fogom elfelejteni. Te se felejtse el soha. Ez az este örökre összekötötte lelkünket.

A karom után nyult és lassan, hallgatagon visszatértünk.

Másnap Kopenhágába kellett mennem. Kényelmes padlásszobámat szerettem, mert itt tudtam csak megpihenni s itt voltam egyedül vakációbeli édes emlékeimmel.

Egy este, szokásom szerint, ismét az ablakomnál ültem s álmodozva néztem ki rajta. Az óra tizedt ütött és tompa hangja zugva hatolt fel hozzám. Gépiesen számoltam az ütéseket és egyszerre csak fényt láttam villanni. Nem tudtam a tekintetemet elfordítani róla. Egy fehér alak bámult be hozzám.

— Karen! — kiáltottam — Karen!

A fehér alak ebben a pillanatban eltűnt. Halk harangszó érte fületem, mely lassanként szavakká alakult és egyszerre tisztán kivehető volt: Sohasse felejtse el ezt az estét.

Természetesen egész éjjel nem hunytam le a szemem. Csak pár nappal azután tudtam meg, hogy Karen épen abban az időben, amikor én ezt a jelenést láttam,

meghalt, hirtelen, a nélkül, hogy beteg lett volna.

Tíz esztendő kellett hozzá, míg ifjúkori szerelmét annyira amennyire elfelejtettem.

Egyszer néhány barátommal kirándulást terveztünk. Este egy vidéki korosmába értünk és ott akartunk aludni. A földszinti szobákat adták nekünk. Én nagyon fáradt voltam az egész napi hőségűtől s kinyitottam az ablakokat. Elaludtam. Hirtelen halk zörög ébresztett fel. A gyér alkonyi világításban Karen arcát láttam az ablakban, amint a nyugvó nap bearanyozza sárga haját. Fel akartam ugrani és hozzá rohanni, de valami megbénított. Mikor ismét magamhoz tértem, ágyban találtam magam s orvos volt mellettem.

Ez a különös jelenség újból felszakította szívemnek félig beheggedt sebét. Aki nek elmondtam a történeteket, az állította, hogy csak álmodtam. Az orvos az mondta, hogy idegeim túlfeszültsége okozta az egészet s hogy többet kellene mozognom.

Osszeesomagoltam a holmimat s elutaztam. Elmentem a jütlandi lapályra és bekalandoztam azt. Karen sírját akartam látni, tudni akartam, nem nyitotta-e azt fel valaki, mert éreztem, hogy ez a bizonyosság meg fogja nyugtatni idegeimet.

Meleg őszi este volt, amikor a teme-

Kobrak

czipők raktárában
meglepő szép új-
donságok érkeztek

is — a függetlenségi párt számára aligha marad egyéb lehetőség, mint levonni a bécsi álláspont konzekvenciáit és egyetlen, hatalmas ellenzéki táborban gyűjteni össze a törvényes jogait és vitális érdekeit védő, egész magyar nemzetet.

Valószínű tehát, hogy a csütörtöki minisztertanács a kormány lemondását fogja elhatározni, amit azután a képviselőház szeptember 28-iki ülésében a miniszterelnök be fog jelenteni és kérni fogja a Ház elnapolását. Hogy ezután mi következik, arra nézve különféle kombinációkat hallottunk. Politikai körökben leginkább az a verzió talál hitelre, hogy a korona ismét Lukács Lászlóval fog próbálkozni.

Napirendre a szekularizációt!

A kenyérgyárat elutasítják.

A jog- és pénzügyi bizottság ülése.

Gazdag tárgysorozattal tartott ma ülést a város jog- és pénzügyi bizottsága. De a tárgysorozatot elül is, hátul is megtoldották a bizottsági tagok, tudniillik egy napirend előtti és két napirend utáni felszólalással. Napirend előtt Márk Endre szólalt fel és általános helyeslésre számítható felszólalásában követelte, hogy Hajdúvármegye szekularizációs határozatát tüzzék napirendre, hogy már az őszi városi közgyűlés tárgyalhassa.

Napirend után Fejér Ferenc dr. az Erzsébet-utca kikövezése érdekében szólalt fel, indítványozva, hívja fel a bizottság a tanácsot az utca sürgős kikövezésére. Fejér dr. felszólalása igen indokolt, mert annak az utcának a képe oly botrányos, hogy ha egy idegen a vasutól megindul a város felé a

többség érkeztem. Ráakadtam a sirjára. Egyszerre összerendeztem. Ott jött, lent az uton, haján és arcán az akkori alkonyat pirjával, fehér ruhában, éppen, mint — akkor este.

Nem emlékszem arra hogy féltem-e? Csak azt tudom, hogy ő mozdulatlanul állt meg előttem és hogy én vágyakozva nyujtottam feléje karjaimat és sugva ejtettem ki nevét. Egy halk kiáltás felelt rá és aztán tovább sietett. Elvesztettem eszméletemet. A lelkészlakba vittek és ott ápoltak. A lelkésznek megvallottam ifjúkori szerelmünk történetét, elmondtam neki a vendéglőben történt jelenetet s hogy a jelenség a temetőben megismétlődött.

A lelkész mereven nézett reám.

— A fantázia erőt vett a józan eszén, — mondta aztán. Hála Isten, hogy hozzám került. Itt még megmenekülhet. Mert meg kell tudnia, hogy mindkét jelenséget az én legifjabb leányom idézte elő, aki Karenhez való csodálatos hasonlósága által ijesztette meg Önt. Akkoriban ő épp abban a faluban volt látogatásban és a mikor hazajött, sokat beszélt az Ön különös magaviseletéről.

Hetekig maradtam a lelkészlakban. Mikor pedig eltávoztam onnan, megvoltam gyógyulva. Megtaláltam azt a kapcsolatot, mely a fiatalon elhunyt Karen lelkét összekötheti az enyémmel: nélkül vettem az öhozzá olyan csodálatos módon hasonlító ifjabb nővérét.

Hunyadi-utcán, ugyancsak elítélőleg fog nyilatkozni az itteni köztisztviselési, szépművészeti és minden más viszonyról. Szilágyi Imre pedig azt tette szövé, hogy a bejelentő hivatalban nincs telefon.

Az ülésről szóló tudósításunk itt következik:

Az ülésen Vargha Elemér dr. tanácsnok elnökölt. Jelen voltak Márk Endre, Magoss György dr., Fejér Ferenc dr., Csóka Sámuel, Kernhoffer József, Porosday László, Debreczeni Jenő, Szilágyi Imre, ifj. Schwartz Vilmos, Roncsik Lajos, Kenézy Gyula dr., Nagy Jakab, Csanak József, Oláh Károly, Komlóssy Artur, Tóth Emil dr. jegyző.

A szekularizációs indítvány.

Napirend előtt Márk Endre szólalt fel. Azt kérde, miért nem tüzik napirendre Hajdúvármegye átiratát a szekularizáció mellett. Hajdúvármegye ezen átirata már bizonyára megérkezett Debreczen városához, hány évig akarnak a napirendre hozatallal várni?

Magoss György dr.: Még korai napirendre tüzni.

Vargha Elemér dr.: Erre is rákerül a sor, mert még nagyon sok a közgyűlési tárgy. Márk Endre: En ebben nem nyugszom meg. Kívánom, hogy tüzzék napirendre.

Vargha Elemér dr. kijelenti, hogy értekezni fog a polgármesterrel a napirendre tüzés tárgyában.

Tóth Emil dr. jegyző előterjeszti, hogy az új házadó-törvény értelmében a házadó nyilvántartási kataszter vezetésére házadó nyilvántartói vezető állást kell szervezni.

Magoss György dr. ellenzi az új állás szervezését. Az adóhivatalnak olyan nagy szervezete van, hogy el kellene végeznie ezt a munkát is az adónyilvántartási osztálynak. Az új adótörvény egyszerűsíti majd az adókezelést és ez az állás teljesen felesleges lesz, de már akkor eltörölni nem lehet.

Csóka Sámuel fejtegeti az állás szervezésének szükségességét. A jogügyi bizottság kimondja, hogy kívánja a házadó-nyilvántartó kataszternek a földadónyilvántartással együtt való vezetését, de azt is csak eskü alatt szolgáló ember keze je.

Elnök bejelenti, hogy a belügyminiszter elvileg jóváhagyta a világiási vállalat nyugdíjszabályzatát, de némi módosítást kíván. A bizottság a miniszter kívánsága szerint módosítja a szabályzatot.

Nem kell kenyérgyár.

Klein Antal beadványt intézett a városhoz egy kenyérgyár létesítésére vonatkozólag. A beadványt lapunk egész terjedelmében ismertette volt. Klein kéri, hogy a város egy dagasztó gépet szerezzen be neki, állítson be a gyárába egy villanymotort és biztosítson számára I. és II. osztályu galfát rendes áron.

Márk Endre: Ha ideje eljön, a hatóság maga fel fogja állítani a kenyérgyárat. Most időszerűt ennek tartja.

Magoss György dr. javasolja, mondja ki a bizottság, még nem jött el az ideje a kenyérgyár felállításának, a piac kellőképpen van látva kenyérral és végül Klein ajánlatában nem nyujt kellő ellenértéket.

A bizottság egyhangulag elfogadta az indítványt. Ezután előterjesztik az Országos Monográfiai Társaság ajánlatát a város monográfiájának megírására vonatkozólag. A monográfia 60,340 koronába kerül, ebből 21,200 koronát kell Debreczen városának fedezni.

Oláh Károly előbb azt a kérdést tartja eldöntendőnek, hogy most, vagy később irassa meg Debreczen a monográfiáját. Azt mindenképpen ellenzi, hogy a monográfiát az ajánlattevő társasággal irassák meg. Vannak Debreczenben egyének, akik meg tudják írni

A bizottság a Monográfiai társaság ajánlatát elutasította.

Egyházak segélye.

A debreceni református egyház egy millió téglát kér templomépítésre és papilak építésre megfelelő telket.

A bizottság a téglát megadja, de miután a városnak ott megfelelő telke nincs, papilak céljaira telket nem ad.

A római katolikus egyházközség a Theresiánum helyére új palotát akar építeni. A várostól az építés céljaira 350 ezer téglát és 60 ezer cserepet kér az egyházközség.

Kernhoffer József pártolja a kérelmet. Magoss György dr.: Téglát az van, de cserep nincsen.

A bizottság megadja úgy a téglát, mint a cserepet.

Az ág. ev. egyházközség templomot akar építeni Debreczenben. Kéri a várost, hogy ingyen telket adjon a templom céljaira. Három telket jelölnek ki. 1. a Rákóczy-utca 1. sz., 3. sz. telket, 2. A Csapó-utca 33, 35. sz. telket, 3. A Deák-Ferenc utca 17. sz. telket.

A bizottság az ügyet véleményadás véget kiadta a mérnöki hivatalnak.

A debreceni pincérszakiskolának a bizottság 600 kor. segélyt szavazott meg.

A debreceni izr. hitközség polgári lányiskolája számára rendes évi segélyt kér, még pedig ötezer korona készpénzt és tizenhat öl fát.

Márk Endre: Megadandónak tartja a segélyt.

Komlóssy Artur örömmel adja meg a segélyt az intézetnek, mely igen szép haladásról tesz tanuságot.

A bizottság a kért segélyt megadta.

A színészközség segélye.

Solymossy Elek 3000 korona segélyt és öt öl fát kér a várostól.

Oláh Károly javasolja, hogy valamit adjanak.

Komlóssy Artur: Ezer korona segélyt szavazzanak meg.

Szilágyi Imre: Oly rövid idő telt el a múltkori közgyűlés elutasító határozata óta, hogy már ezért sem szavazza meg a segélyt.

Elnök szavazásra teszi fel a kérdést. Öten szavaznak ellene, öten mellette. A bizottság elnöki döntéssel elutasította Solymossy Elek kérelmét, de az öt öl fát megadja.

Szilágyi Imre amiatt szólal fel, hogy a bejelentő hivatalban nincs telefon. Javasolja, ajánlják a figyelmébe a tanácsnak, hogy a telefont vezessék be.

Fejér Ferenc dr. az Erzsébet-utca botrányos állapotára hívja fel a bizottság figyelmét. A közigazgatási bizottság figyelmét. A közigazgatási bizottság egy ízben átirta a tanácshoz, kérve az utca kikövezését. Javasolja a bizottság, keresse meg a tanácsot, hogy az Erzsébet-utcat, tekintet nélkül minden körülményre, sürgősen köveztesse ki.

A bizottság a javaslatot elfogadta, ami után az ülés véget ért.

A német kancellár a magyarokról.

Budapesti tudósítónk táviratozza: Ma délután Beethmann-Hollweg német birodalmi kancellár a Bud. Tud. szerkesztőjét fogadta, s a magyarokról az alábbi nyilatkozatot tette:

— Rendkívül örvendek és hálás vagyok, hogy Wekerle Sándor miniszterelnök alkalmat nyujtott, hogy megismerkedjem vele. A magyar közjogi helyzetet jól ismerem s örömmel jelentem ki hogy ez a bécsi látogatásom éppen úgy szól a magyar királynak, mint az osztrák császárnak. Magyarország különben jártam s igen sokszor fordultam meg Máramarosban.

Valódi angol és hazai gyártmányu

gyapjuszövet

különlegességök óriási választékban megérkeztek WEISZ ADOLF posztó és gyapjuszövet kereskedésében, DEBRECZEN, Kossuth u. 1. — Szigorú szabott árak.

Kisért

A kor

Weker

ma délelőtt

fogadta a k

ideig tartott

ban eredmé

bizonyos a

Bécs a mag

ben a tagad

a hallgatás

Erősen

a mostani

már emlege

pot, amely

keretében a

Bécsben pe

taktikának

magyar mi

tatóan közé

véleményei,

majdnem p

békés meg

mány le fo

Tény

és ami kell

zavarosabb

hallgatásár

alábbi távir

A fél

hogy mik

német kan

hogy a mi

De hogy m

hogy mit

Egyet

minisztere

tatta volna

járól. Vas

itt tartózk

niszterelnö

fel, senkit

hétfőn dél

Pozsonyba

bert gróf s

Mégis kell

A mi

Bécs

dor minisz

Házban fo

tériumi os

tést tett a

ezután Ra

viselő tett

elnöknél, s

ment át a

fogadta m

niszterelnö

Aehrentha

nerth báró

előttre ter

lett halasz

8 óraker

ügyminisz

kancellár

ebédjén és

szándékoz

Zepp

Kisért a szeptember huszonnyolc

A kormány le fog mondani.

Wekerle bécsi audienclája.

Wekerle Sándor dr. miniszterelnököt ma délelőtt 11 órakor magánkihallgatáson fogadta a király. A kihallgatás ismét hosszú ideig tartott, anélkül, hogy a válság dolgában eredményre vezetett volna. Csak egy bizonyos a mai audienca után is, az, hogy Bécs a magyar nemzeti követelésekkel szemben a tagadás, sőt ami ennél is súlyosabb, a hallgatás köpenyébe burkolódzott.

Erősen közeledik szeptember 28-ika s a mostani politikai események közepette már emlegetik is mint olyan, nevezetes napot, amely alkalommal a parlamenti ülés keretében a kormány beadja lemondását Bécsben pedig még ezidőszent is erősen taktikáznak. Hol az a hír érkezik, hogy a magyar miniszterelnök álláspontjához biztatón közelednének az osztrák politikusok véleményei, hol pedig azt hangoztatják majdnem pozitív formában, hogy 28-ig a békés megoldásra semmi kilátás és a kormány le fog mondani.

Tény az, hogy a helyzet igen zavaros és ami kellemetlenebb, továbbra még sokkal zavarosabbnak ígérkezik. Wekerle bécsi kihallgatásáról és a politikai helyzetről az alábbi táviratok számolnak be.

Wekerle Bécsben.

A félhivatalosok hűségesen elmondják, hogy mikor adta le Bethmann-Hollweg német kancellár névjegyét Wekerlenél és hogy a miniszterelnök hol ebédelt Bécsben. De hogy mit tett azonkívül és különösen, hogy mit nem tett, arról hallgatnak.

Egyetmást elmondhatunk ezekből. A miniszterelnök nem tette azt, hogy tájékoztatta volna a magyar politikusokat bécsi útjáról. Vasárnap Budapesten járt, de egész itt tartózkodása alatt ki sem mozdult a miniszterelnöki palotából, senkit nem keresett fel, senkit sem informált. Mikor aztán — hétfőn délelőtt — visszatért a császárvárosba, Pozsonyban meglepetés érte: Apponyi Albert gróf szállott hozzá s elkísérte Bécsig. Mégis kellett informálnia valakit.

A miniszterelnök a királynál.

Bécsből táviratozzák: Wekerle Sándor miniszterelnök ma délelőtt a Magyar Házban fogadta Madarassy pénzügyminisztériumi osztálytanácsost, aki kimerítő jelentést tett a miniszterelnöknek reszortügyben, ezután Rakovszky Béla országgyűlési képviselő tett hosszabb látogatást a miniszterelnöknél, aki háromnegyed 11 órakor gyalog ment át a Hofburgba. A király 11 órakor fogadta magánkihallgatáson Wekerle miniszterelnököt, akinek az audienca miatt Aehrenthal gróf külügyminiszterrel és Bienenrth báró osztrák miniszterelnökkel délelőtti tervezett tanácskozását délutánra kellett halasztania. Wekerle miniszterelnök este 8 órakor részt vesz Aehrenthal gróf külügyminiszternek, Bethmann-Hollweg német kancellár tiszteletére Schönbrunnban adandó ebédjén és még az éjszaka folyamán vissza szándékozik térni Budapestre.

Bécs, szeptember 21. Wekerle Sándor miniszterelnök kiahallgatása félóra hosszáig tartott, amely idő alatt jelentést tett a ki bontakozásra irányuló törekvésekről. A kihallgatás után Bilinsky osztrák pénzügyminiszterrel tanácskozott, majd a Sacherban megebédelt.

Minisztertanács.

Wekerle Sándor miniszterelnök holnap reggel érkezik vissza Budapestre. Ugy értesülünk, hogy a miniszterelnök szerdán vagy csütörtökön tanácskozásra hívja egybe minisztertanácsait, hogy újabb kihallgatásáról számot adjon. Erre a konferenciára Apponyi Eberhardról, Andrássy Tiszadobról jön Budapestre.

A kormány lemondása.

Budapesti tudósítónk táviratozza: Wekerle Sándor miniszterelnök szerdán reggel érkezik Budapestre és csütörtökön minisztertanácsot hív egybe. Ez a tanácskozás az egész politikára nagyfontosságú lesz. Ezen a minisztertanácson fog eldőlni ugyanis, hogy szeptember 28-án, a parlamenti ülés megnvításakor beadja-e a kormány lemondását. Ezek szerint minden attól függ, vajjon 28-ig hogyan intézik el Bécsben a magyar politikát. Osztrák politikai körökben az a vélemény, hogy a kormány lemondásával a válság még jobban ki fog élesedni.

A Házat elnapolják.

Budapesti tudósítónk táviratozza: Wekerle Sándor dr. miniszterelnök és az osztrák vezető politikusok között, a politikai helyzetet illetőleg némi közeledés mutatkozik. Ugy a magyar, mint az osztrák politikai körökben bizonyosra veszik, hogy ha a válságot 28-ig nem sikerül elsimítani és a kormány lemond, az esetben a Házat hosszabb időre elnapolják.

Wekerle és Bienenrth.

Budapest, szept. 22. A Pester Loyd mai száma írja, hogy Wekerle és Bienenrth miniszterelnökök között, a kiszivárgott hírek szerint, igen biztató közeledés mutatkozik. Emellett bizonyít az a körülmény is, hogy a két miniszterelnök a tanácskozást ma újból folytatta.

Justh Gyula akciója.

Justh Gyula riadójának visszhangja kel az országban. A tornyai kastély falai közül csak hangfoszlányokat hozott el a szél, de azért érzi mindenki, hogy a kürt erőes szava harcra szólít. Politikai körökben sok szó esett ma arról, hogy egyes kormányzati csoportokban lázas figyelemmel és rosszkedvűen várták tegnap a Torna felől érkező híreket. Kérdezték, faggatták az onnan érkező képviselőket, de hasztalan: a tornyai eseményeket titokzatos félhomály fedi.

Ma azután híre járt, hogy a képviselőház elnöke is Budapestre van és hogy híveit újabb értekezletre hívta meg a képviselőházba. Néhány képviselőt el is vitt az érdeklődés a parlament palotájába, ahol azonban híre-nyoma sem volt sem az elnöknek, sem az értekezletnek. Ugy tudjuk különben, hogy a házelnök csak ma este, vagy holnap érkezik Budapestre.

A debreceni egyházmegye közgyűlése.

(Emlékezés Kálvinnról. — Uj zsinati tag. — Tanítók eskütétele. — Folyó ügyek.)

A debreceni református egyház nagy érdeklődés mellett tartotta meg ma délelőtti rendes közgyűlését Dávidházy János egyházmegyei esperes elnöklete alatt. A tagok igen nagy számban jelentek meg, jóllehet, fontosabb tárgy a programmon nem igen szerepelt.

Dávidházy János esperes emelkedett szellemű imája vezette be a közel 50 számból álló tárgysorozatot. Azután lelkes beszédben kérte a közgyűlés tagjait, hogy ez évi működésüket Kálvin magasztos szellemének szenteljék, mert ez az esztendő — a reformátusokra nézve — Kálviné.

E szép szavak hatása alatt a közgyűlés tagjai elhatározták, hogy az imát kinyomatják.

Ezután a megválasztott új világi jegyző, Ötvös Károly letette az esküt, megköszönve a bizalmat. A közgyűlés zsinati rendes tagul Széle György ref. lelkészt választotta meg.

Örvendetesen konstataulta az egyházmegye azt a szép jelenséget, hogy a községekben a templomokat szorgalmasan látogatják. A közgyűlés elrendelte, hogy az egyöntettség kedvéért a konfirmálás a tanév végén legyen.

Az újonnan választott tanítók és tanító-nők letették az esküt, amit a közgyűlés éljenzéssel fogadott.

Szunyogh Szabolcs és F. Varga Lajos tanácsbírók lemondtak tisztségükről. A közgyűlés a lemondást nem fogadta el és felkérte a tanácsbírókat, hogy maradjanak meg állásaikban.

A közgyűlés felhívta az egyes egyházakat, hogy a tanítói fizetéseket és korpótlékokat pontosan folyósítsák.

Tudomásul vették, hogy a derecskei presbiterium az egyházmegyei levéltár építésére telket adott.

Ezután gyors egymásutánban peregtek le a kevésbé fontos egyházmegyei ügyek. Időközben megjelent Erőss Lajos püspök is, kit a közgyűlés tagjai lelkes éljenzéssel fogadtak.

A költő és a sorsharag.

Bakti Gyula a fogházban.

Ha senki másra, úgy Bakti Gyulára, az ismert rikkancs poétára ráillik az a mondás, hogy a költő és a sorsharag egy anyaméhben született. Az utcának hőszivű lantosa, miután a gázlámpa alatt született verseit elszavalta Budapest utca-közönségének és szerencsésen túl is adott rajtuk, a jó vidéket vette a nyakába, hogy mint mondani szokta, azok is tele tüdővel szívják magukba azt a modernizmust, amely a poémáiból kiárad.

A jeles rikkancs-poéta tehát sorba vette a nagyobb vidéki városokat s ha a jó közönség nem is futott Bakti Gyula verseiért, hát annyi még megmaradt a rikkancs-verből, hogy a poéta futott verseivel a közönséghez.

Eme missziót teljesítő nemes munkájában jutott el Bakti Gyula Debreczenbe. Ez a város régi ismerőse már a hírnévre vergődött poétának, sőt mondhatnók, hogy Bakti Gyula még közelebbi ismeretségben is áll a várossal.

Debreczenből indult ki elvitázhatatlanul egyéni pályájára Bakti Gyula s ebben

Zeppelin és Bleriot!
Olcsó szabott árak.

kabátok, továbbá férfi, fiú és gyermekruha különlegességek a legfinomabb — minőségben kaphatók —

KENDE

férfi szabó cégnél
PIAC-UTCA 55.
.: (Hungária kávéház épületében.) .:

sokat köszönhet a rikkancs-poéta a debreceni rendőrségnek. Azt nem mondhatjuk, hogy a rendőrség fölismerete Bakti Gyulában a talentumot, sőt ellenkezőleg, Holmi kellemetlen differenciák miatt kitiltották az akkor még csak rikkancsot Debreczen város területéről.

Talán éppen ennek a szigorú eljárásnak köszönhetette Bakti Gyula, hogy lett belőle valami. Mert kétségbevonhatatlan, hogy Bakti Gyula scénájában sok az eredeti vonás.

Bakti Gyula úgy gondolta, hogy azok a sikerek, amelyeket elért, talán feledtetik a debreceni rendőrséggel ezt a szigorú határozatot. A rikkancs-poéta le is jött régi városába s napok óta a debreceni kávéházakban csinál egészen tisztességes üzleteket verseivel.

Az említett sorsharag azonban itten párosul Bakti Gyulával, mint költővel. A rendőrség ugyanis tudomást szerzett, hogy a rikkancs-poéta Debreczenben tartózkodik s tegnap este a legudvariasabb hangon beinvitálták a rendőrségre. A költőt megillető tapintattal adták tudomására Bakti Gyulának, hogy a rendőrség, személyét illetőleg már régebben egy kellemetlen határozatot hozott s annak érvényt kell, hogy szerezzen.

Bakti Gyulának tehát úgy lehet, rövidesen el kell hagynia Debreczent, de azért talán nem fog tulságosan kétségbeesni. Azt hisszük, hogy megél a jég hátán is s ez a kitiltás nem fog ártani az ő irói renoméjének, sőt — ugye lehet — az ő olvasói körében csak népszerűbbé teszi a strófáit.

Naptári, nagy terjedelmű irodalmi részt, Debreczen és Hajdúvármegye teljes címlátárát és sok képet tartalmazó ajándékot kap minden előfizetőnk. 340 oldal teljesen ingyen.

Az ORLE. debreceni kongresszusa

Nézel ezer lelkész jelentkezett.

Kövés a vendég-lakás.

Még csak hét választ el bennünket attól a hatalmas ünnepségtől, amely szeptember 29-én fog Debreczenben lefolyni. Az O. R. L. E. ezen a napon tartja meg országos kongresszusát Debreczenben, amelyre ezideig is már nagy előkészületeket tettek. Az O. R. L. E. elnöke Baltház Dezső bősörményi esperes ma Debreczenben járt s intézkedett a legfontosabb előkészületek megtétele iránt. Ezideig már az ország minden részéből 932 református lelkész jelentette be, hogy a kongresszuson részt vesz, valószínű azonban, hogy a két napos kongresszuson ezernél is több lelkész lesz jelen.

A kongresszusi előkészületeknek legfontosabb része a lakás-kérdés, de ez még nincsen úgy elintézve, amint az Debreczen lelkes közönségétől elvárható. Eddig négyszáz lakás van bejelentve, de ez még korántsem bizonyul elegendőnek arra, hogy olyan hatalmas lelkésztábor befogadjon. A magunk részéről megvagyunk győződve, hogy Debreczen polgársága még idejében gondoskodni fog, ha mindjárt saját kényelme árán is, hogy az ezernél több idegen református lelkésznek elszállásolása akadályokba ne ütközzék.

Az ORLE. választmánya egyébként már hétfőn Debreczenbe érkezik.

ŐSZ

A színes korzó virágos tarkaságának tessék nekünk hinni, ha a naptárjukban hiába látják ezt a dátumot:

Szeptember 23.

Linus p. vt.

A hivatalos ősz. Vége a meleg miatti panaszkodásoknak, vége a nyárnak. Azok közül, akik szeretik az ősz, talán a feministák örülnek legjobban ennek a napnak. Hát azért kérem, mert ez a nap az ő napjuk. Tartozom megmagyarázni, hogy miért, már csak azért is, mert nem hiszem, hogy még csak Schwimmer Róza is tudja, hogy miért az ő napjuk a szeptember 23-ika. Nem azért, mert rendszeren csak az őszbecsavarodott nők feministák. Hiszen csavarodni senki sem szeret, hát még őszbecsavarodni. Hanem azért, mert ez a nap eklatánsan bizonyítja azt, hogy a nők be tudnak tölteni olyan állást is, amelyet csak minden tízezredik férfi ér el: a *püspökséget*.

A szeptember 23-ik napja Linus püspök vértanújának napja. Mennyivel kedvesebb, közvetlenebb, meghittebb ez így: Linus, mint Karolina. Olyan bájosan hangzik, mint egy jól megkonstruált frázis.

Most pedig elmondok valamit, amit, ellentétben az előbbivel, kivétel nélkül ismernek Önök. Hogy miért mondom el, ha ismerik? Épen azért! Így sokkal nagyobb az érdekessége. Tehát egy obscurus bácsi együtt utazik a bécsi vonaton egy urral. Mikor a konvenció és gyorsvonati karakterű ismerkedésen átesnek (Őn is utazik? — Igen. Miért kérde? — Mert én is utazom, stb. stb.), tehát mikor ezen átesnek, azt mondja a bácsi a jó módú kereskedő kinézetű utitársának:

— Ad öt forintot, ha eltalálok a gondolatát?

— Hogyne, nagyon szívesen.

— Rendben van. Ön most Bécsbe utazik és bejeleni a hitelezőnek, hogy fizetésképtelen.

— Tessék, itt az öt forint.

— Hát igazán — eltaláltam volna?

— Azt kevésbé, de a jó ötlet megér öt forintot.

A történet eddig van. Mivel pedig meglehetősen rosszul bevezetett szokásaink szerint az írásban összefüggésnek, kapcsolatoknak, nexusnak kell lennie, elmondom azt is, hogy mi összefüggés van a feministák napja és a gyorsvonati diskuszió között.

Egyszerűen az, hogy eltaláltam a feministáknak egy olyan gondolatát, amely ezük ágában sem járt. És ha ezentúl, nem a *jogot a nőknek* felírásokat fogják látni, nekem tulajdonítsák azt, ha majd ilyesmiket látnak:

— *Linus nyomdokain!*

és ha azt hallják, hogy Schwimmer Róza Linusra változtatja a nevét.

Meglehetősen rosszul bevezetett szokásainktól kissé eltérve, összefüggés nélkül adok egy néhány tanácsot az őssre.

1. Mond a nagyságos asszonynak, hogy mesésen áll az őszi ruhája.

2. Ha a nagyságos asszony azt mondja, hogy ez még nyári ruha, a zavarának látható jele nélkül ezt feleld: Azt hittem, hogy már őszi, olyan fess.

3. A jól nevelt urileánynak mond, hogy pompás színben van és két éve nem láttad ilyen szépnek.

4. Ha a jól nevelt urileány észreveszi a gorombaságot, akkor mond, hogy két éve nem voltál itthon és hogy nem a két éven, hanem azon, hogy *nem láttad*: volt a hanguly.

5. Ha a jól nevelt urileány nem veszi észre a tent körülírt viselkedési formát, akkor te egy bájos ember vagy.

6. A nagyságos asszony férjének mond, hogy az őszi divat nagyon elegáns, nagyon szép, csak drága.

7. A nagyságos asszony férje meg fog pukkadni és te jól mulatsz.

8. A nagyságos asszony anyjának, az esetben ha él, ne szólj semmit.

9. Panaszkodj, hogy e mult a tennis-szezon.

10. Panaszkodj, hogy még nincs itt a jég-szezon. Végeredményben bájos ember vagy.

Lals.

Színház.

A színházi bérletek. A téli szezonra a mai nap folyamán a következők váltottak bérletet: Géresy Kálmán, Simonffy Imre, özv. Simonffy Béláné, Letzter József, Seinerth

Ede, dr. Beöthy Miklós, Szabó Miklós, Szabó Sándor, ifj. Donogán István, özv. Szabó Kálmánné, Mandel Zsigmond, Fenyő Sándor, Békés Lajos, Dalmy Kálmán, Hutfless Kázmér, Molnár József. A bérleti határidő szeptember 25-én, szombaton jár le.

Derecskei birtokosok a földmivelésügyi államtitkárnál.

Küldöttség a tagosítás ellen.

A *derecskei* kisbirtokos osztály érdekeit erősen veszélyezteti a földmivelésügyi minisztériumnak a már többször hangoztatott terve, hogy a tagosítási műveleteket a derecskei határban levő földeken megkezdik. A derecskeiek ez ellen már régebben feliratot intéztek *Darányi Ignác* miniszterhez, amelyben felsorolják, hogy milyen hatalmas károkkal sújtaná kisbirtokos osztályt, ha ezt a tervet a minisztérium végre is hajtaná. Hogy fontos létérdeküket a derecskei birtokosok megvédjék s hogy kérelmüknek nagyobb súlyt adjanak, a napokban elhatározták, hogy küldöttséget menesztenek a földmivelésügyi miniszterhez s a küldöttség majd szóban adja elő, az esetleges tagosítással járó súlyos sérelmeket. Derecske közbirtokos osztályából tegnap egy huszonöt tagú küldöttség alakult.

A deputáció, Kardos Samu dr. debreceni ügyvéd, Békassy Sándor községi főbíró és Arany Sándor egyházi kurátor vezetésével ma délben tisztelgett Mezőssy Béla földmivelésügyi államtitkár előtt.

A küldöttséget az államtitkár igen szívélyesen fogadta s az előterjesztések meghallgatása után kijelentette, hogy a közbirtokosok kérelmét megszívleli és a tagosítási ügyben addig döntő lépést nem tesz, míg egy új kiküldött útján a derecskei birtokosság jogos panaszait és sérelmeit gondosan meg nem vizsgálattja.

Egy debreceni főhadnagy tragikus vége.

Virág Lajos agyonlőtte magát.

Egy híres urlovas öngyilkossága.

Budapesten ma nagy szenzációt keltett egy daliás huszár-főhadnagynak öngyilkossága. Az Egyetem-utcai Erzsébet-szállóban, ma délután négy órakor *Virág Lajos* 16 ik huszárezredbeli főhadnagy, az ismert kiváló urlovas, szolgálati revolverével *főbe lötte magát és nyomban meghalt*.

Az öngyilkosságról szóló rövid néhány sor egy fényesen indult katonai karrier szomorú végét jelenti. *Virág Lajos*, az öngyilkos huszár-főhadnagy *debreceni* katonatiszt. Az ezrede ugyan *Galiciában* fekszik, azonban egy káder már több mint egy éve ide van vezényelve Debreczenbe és *Virág Lajos* volt ennek a fél-századnak parancsnoka. Rendkívül elegáns megjelenésű katonatiszt volt *Virág Lajos*, akinek katonai pályájához igen nagy reményeket fűztek föllebbvalói. Mint urlovasnak, ismert neve volt az egész országban.

A fe
alábbi é
rosi tudó

Virág

egy másfé

reczenbe

volt beosz

katonatisz

társai, fő

elsőrendü

tiszt, aki

sét, egy k

kelő élete

Spor

maga is c

évvel eze

valóságos

A főhadn

kalmával

váról, ho

karja is l

lyezték a

Vir

zött föl l

zését sz

nég óra

latszott s

rohantak

Lajos sz

getni pró

már hal

A k

a katon

Egyet a

nokságá

ezredpar

el a főh

ideig mé

A

tonai jöv

jos arad

bizonyár

ezen uri

katonati

Megbiz

Függetl

ezt a n

ugy ka

Előfize

—

polgárm

akik az

népélyé

len vol

Debrec

—

váradn

beavato

hogy a

bizony

kineve

király

is fog

József

ma n

kapott

—

hiten.

udvari

nánd

A ker

—

párt

függet

sága

a pár

A feltűnést keltő öngyilkosságról az alábbi érdekes részleteket jelenti fővárosi tudósítónk.

Virág Lajos 16-os huszárfőhadnagy mintegy másfél éve, kaderével egyetemben Debreczenben a 7-ik Vilmos huszárezredhez volt beosztva. A rendkívül elegáns, snájdig katonatisztet csakhamar megszerették bajtársai, főlegvalói pedig nagyra becsülték elsőrendű katonai tudása miatt. A fiatal tiszt, aki a udovikában nyerte Lkiképzését, egy huszártiszthez illő, nagyon is előkelő életet élt.

Sport körökben jól ismerték nevét s maga is országos hírű urlovas volt. Másfél évvel ezelőtt súlyos baleset érte s akkor valóságos csodának tartották, hogy fölépült. A főhadnagy ugyanis az alagi futtatások alkalmával olyan szerencsétlenül esett le lovaról, hogy agyrázkódást szenvedett és a karja is kitört. Amikor fölépült, akkor helyezték a főhadnagyt Debreczenbe.

Virág Lajos három héttel ezelőtt utazott föl Debreczenből Budapestre és az Erzsébet szállóban vett lakást. Ma délután négy órakeres hatalmas fegyverdurranás hallatszott szobájából. A szállodai emberek behohantak és a pamlagon ott feküdt Virág Lajos *széjjel roncsolva* fejével. A szolgálak észlelgetni próbálták, de a szerencsétlen főhadnagy már *halott volt*.

A helyszínen megjelent a rendőrség és a katonai hatóság. Két levelet hagyott hátra. Egyet a Vilmos huszárok debreceni parancsnokságának címezve, egyet pedig a galiciai ezredparancsnokságnak. Hogy miért követ'e el a főhadnagy az öngyilkosságot, azt ez ideig még nem tudják.

A tragikus véget ért és nagyszerű katonai jövő előtt állott főhadnagy Virág Lajos aradi főmérnöknek fia. A szomorú hír bizonyára nagy részvétet fog kelteni Debreczen urti társaságában, ahol kedvelték a daliás katonatisztet.

Megbízható czimtár csakis a Debreczeni Független Újság Képes Naptárában van, ezt a nagyszabású naptárt pedig csakis úgy kaphatja meg, ha a lapot járattja. Előfizetőknek ingyen. Másnak még pénzért sem adjuk.

HIREK

— **Személyi hírek.** Kovács József polgármester és Végh Gyula főkapitány, akik az aradi Kossuth-szobor leplezési ünnepélyén Debreczen város képviselőjében jelen voltak, tegnap éjszaka hazaérkeztek Debreczenbe.

— **A nagyváradi püspök.** Nagyváradról táviratozzák: A város előkelő és beavatott köreiből ma az a hír terjedt, hogy a nagyváradi püspökséget egészen bizonyosan Lányi József kapja meg. A kinevezést állítólag már alá is írta a király és a legközelebbi napokban meg is fog jelenni a hivatalos lapban. Lányi József bécsi és budapesti ismerőseitől ma már egy sereg üdvözlő táviratot kapott.

— **A bolgár király az orthodox hiten.** Belgrádból táviratozzák: A belgrádi udvari körökben azt beszélnek, hogy Ferdinánd bolgár király áttér az orthodox hitre. A keresztapja Miklós cár lesz.

— **A debreceni függetlenségi párt az önálló bankért.** A debreceni függetlenségi és 48-as párt intéző bizottsága ma délután 6 órakeres ülést tartott a párt Csapó-utcai helyiségében Somogyi

Pál elnöklete alatt, melyen az önálló bank mellett tartandó nagygyűlés előkészítésével foglalkozott. Az ülésen Juhász Nagy Sándor dr., a párt jegyzője beszélt az önálló bankról.

— **Dr. Brunner Lajos** külföldi utjáról f. hó 26-án érkezik haza. Rendeléseit f. hó 27-én reggel kezdi meg.

— **Elfogott debreczeni templomrabló.** Veszedelmes gonosztevő került tegnap hurokra Tiszapolgáron. Az odaváló csendőrszere kérekerítette Széchi Bélát, akitnek egész sereg templomrablás bűne nyomja a lelkét. Széchi a tiszapolgári róm. kath. templomban akarta a perselyeket kifosztani. Ezen azonban rajtavesztett. A templomszolga észrevette s az utcán haladó Varju Imre csendőrszerevezetőnek szólt, aki menten lefűlelte a veszedelmes legényt. A csendőrszeregen vallatásra fogták a templomrablót. Ekkor bevallotta, hogy Nyiregyházán, Debreczenben, Hadrádon, Ujfehértón és Böszörményben sikeresen fosztotta ki a templomi perselyeket. Az elrabolt koldus filléreket pedig elköltötte. Találak a gonosztevőnél a persely feszítéshez szükséges rekvizitumokat, amelyeket elkoboztak. A templomrablót letartóztatták s először átadják a nyiregyházai törvényszéknek, onnét Debreczenbe hozzák.

— **Vasutas árvák napja.** Impozánsan nyilvánult meg az érdeklődés a vasutas árvák iránt. Nemcsak a közvetlenül érdekeltek, a vasutasok karolták fel a magasztosan humanus ügyet, hanem megmozdult Debreczen nemes városának és vidékének minden számot tevő tényezője, de különösen a hölgyek buzgólkodnak lelkesen az emberbaráti ügy érdekében. A Vasutas Szövetség Piac-utca 9. szám alatt levő helyiségét előkelő hölgy és férfi érdeklődő töltötte meg a tegnap délután tartott szervező bizottsági értekezleten. A szervezés ország-szerte javában folyik, hiszük és reméljük, a Debreczenben, valamint a vidéken tapasztalt érdeklődés után, — hogy a siker fényes leendő, mert a vasutas árvák ügye nemcsak a vasutasoké, hanem a nagyközönségé is s így remélhetjük, hogy a fáradozás megtermi a maga gyümölcsét. Már ez alkalommal megemlítjük, hogy ez ügyben a nagygyűlés (Piac-utca 29 szám alatt) e hó 23-án csütörtökön délután 5 órakeres a Vasutas Szövetség otthonában tartatik, melyre az érdeklődőket ezuton hívja meg a vasutas szövetség.

— **Vasuti szerencsétlenség.** Aradról táviratozzák: Az aradcsanádi vasutak vonalán tegnap délután ismét vonat-összeütközés volt. Ezuttal a világi állomásnál egy gyorsmotor belefutott az állomáson veszteglő tehervonatba. A megsemmisült motorkocsi utasai közül *hat ember súlyosabb és könnyebb sérüléseket szenvedett.* A vizsgálat megállapította, hogy a váltó nem volt rendben. Az aradi igazgatóságtól távirati megkeresésre egy bizottság ment ki. Ma utazik ki a törvényszék vizsgálóbírója, hogy a jelentés alapján megállapítsa a tényállást, mert ebben az évben az aradcsanádi vasut vonalán hanyagság következtében több szerencsétlenség történt már.

— **Egy férj rémtette.** Makóról táviratozzák: Hellenben Imre makói lakos ma reggel összeveszett a feleségével s veszekedés közben annyira méregbe jött, hogy bal-tát ragadott s *kettéhasította feleségének a fejét.* Az asszony szörnyethalt. A dühöngő ember ekkor még a szomszédasszonyát is megtámadta és súlyosan megsebesítette. A gyilkos férjet letartóztatták.

— **Végzetes leszámolás.** Hajdubagosi tudósítónk jelenti: Mester József és Karácsi György kőművesek a Ster-féle korosmában alaposan összeveszték egy ki nem fizetett tartozás miatt. A veszekedés hevében Karácsi egy ötkilós vas súlylyal úgy vágta fejbe Mestert, hogy a koponyája betörtött.

— **Katasztróla a fűrésztelepen.** Vámospércsen, mint nekünk telefonálják, szerencsétlenség történt ma délelőtt. Egy 18 éves gépészkeverő legény áldozata a kör-fűrésznek, amely a bal kezefejét lehasította. A szerencsétlenül járt ifjút Peffner Gyulának hívják. Egy vastag tuskót tett a fűrész alá. Egy görösnél a fűrész félrebillent s Peffner kezét elvágta. Súlyos állapotban szállították be a közokórházba, ahol amputálni fogják a megcsontított kezét.

— **Képkirakatok.** Letzter József fényképész Piac-utcai műtermének nagy kirakatai ujjítás alatt állanak, a közönség által oly szívesen felkeresett kiállítási helyet asztalos kalapács lármája és a mázólo festékjének terpentín szaga közepette öltöztetik új mezbe. A nyár folyamán Letzter József által készített érdekesebbnél-érdekesebb pillanatfelvételek iránt még ma is a legnagyobb érdeklődés nyilvánul meg a most hazatérő közönség körében és naponta számosan keresik fel a műtermet, hogy a képei láthassák. Ez indította Letzter Józsefet arra, hogy új kirakatainak elkészültéig a nyári pillanat fényképek csoportozatát más üzlethelyiségek kirakataiban állítsa ki közszemlére. A Tisza-Polgár és Tisza-Füreden készített honvédhuzársági nagy usztató gyakorlatok momentképei, amelyek az itteni honvédhuzárezred tisztikara és legénysége szerepel, Fekete Jakab urit dívat üzletének kirakataiban a kistemplom mellett naponként váltakozó sorozatokban látható, Mária Terézia bajor trónörökös és négy leányáról készült nem kevésbé érdekes képek, amelyek a fejedelmi vendégeket a hortobágyi kirándulás momentumában ábrázolják Frank Testvárak urit dívat üzletének kirakataiban Szent Anna és Piac-utca sarok szintén naponként váltakozó sorozatokban láthatók. A fényképek szemekkel vannak ellátva és a szám megjelölése mellett megrendelhetők a kiállított üzletekben.

— **Szökevény szerb katonazenészek.** Zimonyból jelentik: Belgrádból, a 6. ezred zenekarából hat katonaszökevény érkezett ide. Pancsován át szöktek Belgrádból Zimonyig. A zenészek közül csak három szerb illetőségű. Egyik közülük morva, a másik cseh s mielőtt Belgrádba a katonai zenekarhoz szegődtek, osztrák katonai zenekarban fújták a réztrombitát. A zimonyi rendőrkapitány előtt azt vallották, hogy szökésükkel a kincások elől menekültek. Ütötték, verték és koplaltatták őket. Karmesterek még koncertezés közben is megtette azt, hogy vezénylő pálcájával az arokra csapott és egy bankett alkalmával, amelyet a tisztikar György herceg tiszteletére adott, a dirigens a cintányérral ütött fejbe egy zenészt. A szökevény szerb zenészeket fogva tartják.

— **Részeg ember végzete.** Vajdahunyadról táviratozzák: Kratochvill Péter m. kir. vasgyári ács e hó 19-én többedmagával hajnalig mulatott. Mikor hajnalban ittas állapotban hazafelé tartott, a Csermápatakon átvezető átjáró pallóról beleesett a vízbe. Kratochvill annyira ittas volt, hogy az egészen sekély vízből nem tudott kimenekülni és belefullt. 20-án reggel találták meg holttestét az alig pár láb mély vízben.

— **Revue Parisienne a legújabb, legszébb divatlap felnőtt és gyermekek részére mintegy 1000 színes divatképpel. Ily szép és tartalmas divatlap ezideig még nem létezett. Ara 2 korona 50. Kapható Aczél Henrik antiquáriumban, ahol divatlapokra és folyóiratokra előfizetések házhöz való szállítással elfogadtatnak.**

— **Rálóttek egy vonatra.** Szegedről írják, hogy szombaton éjjel a Szeged-Rókus állomásról indult személyvonat ellen Horgos közelében vakmerő merényletet követtek el. Ismeretlen tettesek Kamaráserdő és Horgos között többször rálóttek a Szabadka felé robbogó személyvonatra. A merénylet természetesen nagy riadalmat okozott az utasok

között, de szerencsére baja senkinek sem történt. A golyók célt vesztettek és csak a vonat külső burkolatát érték a golyók. A vonatvezető a horgosi állomásfőnöknél jelentést tett az esetről. Rögtön telefonon értesítették a csendőrséget és a rendőrséget, amelyek most együttesen nyomozzák a tetteseket. A rendőrség azt hiszi, hogy éretlen subancok vagy ittas emberek követhették el a merényletet.

— **A mérges gomba áldozatai.** Tég-lási tudósítónk telefonálja: A községben tegnap két munkás kinezési utas ment keresztül. A téglási határban az ismeretlen nevű idegenek az ut széléről gombát szedtek, azt megsütötték és megették. Alig néhány perc múlva rosszul lett fogta el mindkettőjüket olyannyira, hogy a falubeli emberek a két utast kocsin a nyíregyházi közpórházba szállították, ahol az orvosok gombamérgezést konstataáltak. A két ember állapotja aggasztó.

— **Egy urleány tragédiája.** Nagykárolyban Illés Irma, Illés Olivér tizennyolc éves leánya tegnap délután nyakába lőtt és szörnyet halt. Hogy miért menekült a halálba, annak okát bizonyosan nem tudják. Apja valamiért megdorgálta és azt hiszik, hogy ezen való elkeseredésében követte el az öngyilkosságot. Temetése ma délelőtt volt nagy részvét mellett.

— **Mikor a professzor ideges.** Szombaton nagy botrány volt a belgrádi egyetem technikai fakultásán. Zóric tanár mindenáron meg akart buktatni több hallgatót s emiatt heves szóváltás támadt közte és Sztankovics volt miniszter között. Szóváltás közben Zóric kétszer arculította Sztankovicsot, aki erre revolvert rántott. Sztankovicsot, még mielőtt fegyverét elsütötte volna, lefogták. Az egyetemi tanács föltérjesztést intézett a kormányhoz, hogy Zóricot, aki nagyon ideges és tulságosan szigorú ember, zárják ki a tanári karból.

— **Letzter József fényképészeti, festészeti és fényképnagyítási műtermében** egy tanuló állás megüresedett, melyre felhívjuk a gondos szülők figyelmét. Jelentkezhetnek a műteremben.

— **Családi dráma,** kinos házi jelenetek elejét veszi, ha lakásában a villamos csengő, villamos világítást Földvárival rendeztetni be Kossuth u. 1. Telefon 168.

— **Kalap újdonságok** 3 koronától feljebb a Központi Czipő és Kalap áruházban Dréher mellett.

— **Férfi Box Czipők** 9 koronáért a Központi Czipő és Kalap áruházban Dréher mellett.

— **Kugler Gerbeaud cukorkák** főraktára Kontsek Gézánál.

— **Olcsó husnak hig a leve,** mondja a magyar közmondás, lehet, hogy ez a mondás fennáll a husra, de nem a „Hunnia” fényképészeti és festészeti műtermére Csapó utca 1., Piacz-utca sarok, hol olcsó fényképek és levelezőlapok készülnek, de ezek szépek és tartósak, mert jó anyagból, jó fényképész készíti őket.

Törvénykezés.

— **A gyermekgyilkos anya a fogházban.** Két héttel ezelőtt hirt adtunk arról a bestiális cselekedetről, amelyet Csakó Imréné egy debreceni szakácsnő követett el, aki alig egy napos gyermekét, hogy szügye nélt leplezze, a vízvezeték csatornába dobta. A gyermeket kimentették a csatornából, de az ártatlan kis csecsemő, hűlés következtében másnap meghalt. A bűnös anyát a klinikára szállították, ahol a rendőrség kihallgatta. Csakóné ma folyógyult s rendőri

fedezettel, a délután folyamán az ügyészségi fogházba szállították s a vizsgálóbíró előtt holnap fog beszámolni a lelketlen anya gonosz tettéért.

Megbízható ozimtar csakis a Debreczeni Független Ujság Képes Naptárában van, ezt a nagyszabásu naptárt pedig csakis ugy kaphatja meg, ha a lapot járátja. Előfizetőknek ingyen. Másnak még pénzért sem adjuk.

Közgazdaság.

Terménytőzsde.

Schwarz E. debreczeni bizományos távirati jelentése Budapest, 1909. szept. 21.

Készáru 10 drágább. Határidők különösen buza erősen szűk.

1909. októberi buza	13.96	13.97
májusi buza	—	—
1910. áprilisi buza	1.404	14.05
májusi rozs	—	—
1909. októberi rozs	9.73	9.74
1910. áprilisi rozs	10.06	10.07
1909. októberi zab	7.46	7.47
májusi zab	—	—
1910. áprilisi zab	—	—
1910. júliusi tengeri	7.07	7.08
1909. szeptemberi tengeri	7.59	7.60
augusztusi tengeri	—	—

Regény-Csarnok.

A bojár leánya.

— Regény. —

(108.) Irta: Vértesi Arnold.

— Nem, — viszonzá megnyugtatólag Fehér Ármin; — miért ütünk oly nagy ebből a dologból? Av első perczben én is megrémültem, hanem jobban meggondoltam azóta a dolgot. Neked igazad lehet. Várjunk, majd visszatér.

Azután szobájába ment, bezárkózott és gondolkozni kezdett. Még négy órája maradt gondolkozni. Akkor indul csak a vasut.

Azon nem is törte fejét, hogy Budapesten igyekezzék fölkeresni a fiut, az ugyis lehetetlenség. Hogy találhatná föl ily nagy városban s ily rövid idő alatt, mert már pár óra múlva talán hiába keresi, talán már akkor utra kelt a fiu.

Az igaz, hogy megakadályozhatta volna elindulását, ha a városkapitányának jelentést tesz, ha a rendőrséget veszi igénybe. Letartóztathatta volna valószínűleg ily módon, de nem akarta, hogy mások is, főleg hatósági személyek is be legyenek avatva e dologba. Óvakodott szerfölött attól, hogy nyilvánossá ne legyen ez ügy.

Ha a veszély kikerülése végett, mely fenyegeti, most másokat is beavat e dologba, félnie kell attól, hogy épen önféjére idézi a veszélyt, melyet kikerülni akart; az emberek tovább kutathatnak s kedvök lehet a dolog mélyére tekinteni.

Nem. Titokban kell maradni mindennek. Csak kettőjük közt kell kivívni a harcot, melyet a fiu kezdett az apa ellen. Nem szabad idegen kéznek benyulni ide. Sok történt itt s talán fog még történni, a mit jó minél jobban eltakarni idegen szem elől.

Ezért akadályozta azt is, hogy Csongrády Gyuri keressesse vagy keresse az elszökött fiut.

(Folytatjuk.)

Ha férfi vagy

végig

férfi ruhát

GERŐ-nél

Placz-utca 41. sz.

Az őszi idényre

megérkeztek a legújabb

angolszövet

ujdonságok,

a melyet

legolcsóbb árban

és legelegánsabban készít

Moskovits József

férfi szabó, Placz-utca 46.

VIGYÁZAT!

Megyek már egy pár czipőt veszek

Klein Ferencné

u. v. Elfenbein Adolfnál

Simonffy-u. Bérház.

mert igazán mondhatom

sehol olyan jó és olcsó

czipőt nem kapni, mint nála.

Saját készítmény. Elnyúlhetetlen.

Olcsóbb mint bárhol.

Dr. Sajó Béla

ügyvéd irodáját

Battyányi-u. 10. sz. alá

helyezte át.

cég alatt Debreczen, Piacz-u 6

a nagytemplommal szemben.

Szigoruan szabott árak

Uj! Uj! Uj! üveg és porcelán üzlet nyílt Glück József

ÁGY
Azonnali gy
Kor és nem
INSTIT
RE

Vigyázz!
Szül

Ha a gyermek
iskolai, h
ket akar v
alkalomma
Felnöttek
golya, blo
den hozz

Nagyon jó ke
Ossze nem gy
Szép, div. an
Egész finom
140 % való
1 vég elég j

Fegyhazi
szallagok.
fehérnemű
törülközők
rek, min
selym

Saját kész
Tömörd

Molnár
Czögt
Kossuth

Gyom
vagy
ban
ben a

GYO
1 ü

Mih
g
D

ISK
és lo

Kész
lábrav
Paplan

Füknal
nak in
vlot ru

SZAR
DE

ÁGYNEDVESSÉGEK.

Azonnali gyógyulás „Ébredj” által, törv. védve
Kor és nem tudatása mellett felvilágosítás ingyen
INSTITUT AESCULAP No. 473.
REGENSBURG, Bajorország.

**Vigyázz! Kákra festett kirakat. Vigyázz!
Szülők figyelmébe!**

Ha a gyermekek részére olcsón, praktikus, iskolai, házi nagy alkalmi ruha kelméket akar vásárolni, úgy tekintse meg ez alkalommal dusan felszerelt raktárunkat. Felnőttek részére gyönyörű costum, pongyola, blouse és külön alj kelmék, minden hozzávaló belés és diszárak óriási választékban.

Nagyon jó kelmék házi ruhára38 krtól.
Ossze nem gyűrhető mintázott chevrot64 „
Szép, div. angol kelmék costumre98 „
Egész finom costum sima kelme1.20 „
140 % valódí angol costum kelmék2.48 „
1 vég elég jó vászon, frt. 4.24 „

Fegyhazi kötésű harisnyák. Csipkék, szallagok. Férfi, női és gyermek kész fehérneműek. Ékező és kávé garniturok, törülközők, damasztok. Schiffonok, zephrek, mindenféle mosó áruk, különféle selymek gyönyörű választékban!

Saját készítésű paplanok már 2. firtól.

Tömérdek maradék minden áron.

Molnár V. J. és Társa fiókja

Czégtulajdonos: Molnár Lukács.

Kossuth és Batthány-u. sarok a színházzal szemben.

Gyomorgörcs, kólíka, étvágytalanság és általában gyomorbetegségekben a legkitünőbb házíszer a

Hollandi

GYOMORCSEPPEK.

1 üveg ára 40 fillér.

Kapható:

Mihalovits Jenő

gyógyszertárban

DEBRECZEN.

ISKOLAS FIUK

és leányok részére olcsó, szabott áron beszerezhetők.

Kész fehérneműek, ingek, lábravalók, harisnyák, zsebkendők Paplanok, matrácok, ágylepedő, flaneltakaró.

Fiuknak Brassói posztók, Leányoknak intézeti sötétkék gyapjú Chevrot ruhaszövetek és hozzávalók

SZABÓ LAJOS FIAI cégnél

DEBRECZEN, Rózsa-utca 1.

Alapított 1842-ik évben.

Alsó-Józsán

Schvarcz Gyula féle 22 év óta lennálló vegyeskereskedés, korlátlan italmérés, mézárászék, 1100 □-öl jól kezelt, körüllugaszt szőlő, jó pincze, jégverem, táncsterem, fedett kuglizó és különféle melléképületekkel más vállalat miatt minden elfogadható árért eladó.

Telefon 701.

Mindennemű felsőruhák festését, tisztítását, gallérok, kézelők mosás, vasalását a legszebben eszközli

DEBRECZENBEN,
Arany János-utca 10. szám

Koncz József

gőzerőre egész ujonnan berendezett kelmefestő és vegyszeti ruhatisztító intézete

Fiók üzletek:
Batthány-utca 2. Vár-utca 3. sz.
a zenede kísérete udvarában.

Telefon 701.

Urak figyeljenek!

A legjobb és legdivatosabb

őszi és téli öltönyöket

a legelőnyösebb feltételek mellett készíti

Tóth József

lértől szabó. Vár-utca 2. szám.

Ha a megrendelő fáradni nem akar, kérem értesíteni és mintával elmegyek.

Izléses jeggyűrűk, szebbnél-szebb ékszerek, gyönyörű aranyneműek kitünő zsebórák

óriási választékban és legolcsóbban

Rose Dezső

ékszerésznél kaphatók

Debrecen, Piac-u. 55. Hungária palota

Legolcsóbb legjobb bevásárlási forrás

háztartási szükségletek

fedezésére. Ajánljuk:

Arc-krémek, Illatszerek, Hőlgyporok, Kölni vizek, Fogporok, Fogcrémek, Fogpaszták, Fogkefék, Szájvizek, Szappanok, Hajvizek, Szoba-illatok

KÖZPONTI DROGUERIA

DEBRECZEN, Piac-utca. — Városház épület.

Uj faüzlet!

Van szerencsénk a t. vevőközönség tudomására hozni, hogy a Vasutasok Gőzfavágó vállalat r. t. (Debreceni pályaudvar)

gőzfavágóját és fatelepét

kezelésünkbe átvettük. A bérvágáson kívül foglalkozni fogunk mindennemű kemény tűzfának hasáb (öl) és aprított alakban, valamint kőszén, kősz és faszén eladásával.

Kivánatra az árut házhoz is szállítjuk elomzár-ral ellátott szekereken úgy, hogy az áruk mennyiségéért a legmesszebbmenő felelősséget vállaljuk.

Helyi képviselőtünkkel **Grad Rezső** urat (Deák Ferenc-utca 10.) biztuk meg, de megrendeléseket elfogadnak mindazon dohánytözsdek és üzletek, a hol tábláink kilesznek függesztve, valamint telefon 734. utján

A t. közönség becses pártfogását kéri teljes tisztelettel

Leuchtmann Artur és Társai

1876/1909. v. k. szám.

Árverési hirdetemény.

A debreczeni kir. járásbiróságnak V. 1816/3.—1909. számú végzése folytán közírré tétetik, miszerint Világirodalmi könyvkiadó rész. társ. részére debreczeni lakostól 44 kor. 82 f. tőke, ennek 1908. évi márczius hó 1. napjától számítanó 5% kamatai és az eddig összesen 57 kor. 94 fill. perköltség erejéig 1909. év május hó 19-én bíróilag felülfoglalt és 1345 korona 40 fillérre becsült butorokból álló ingóságok **1909. szeptember 27-én délután 4 órakor** kezdetét veendő és Bethlen-utca 13. szám alatt megtartandó nyilvános birói árverésen a legtöbbet ígérnek azonnali készpénz fizetés mellett szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Az árverés az összes kielégítésre jogosított végrehajthatók javára elrendeltetik.

Debreczen, 1909. évi aug. hó 30.

Oláh Géza birói kiküldött

Apró hirdetések.

Betöltendő.

Vasasztergályos, géplakatos és vasöntő tanoncok felvételnek Preizler Mór vasöntőde és gépgyárában, Posta kert 31. a Falk kefégyár mellett.

Bankhivatalnok, ki a könyvelésben és levelezésben jártas, a délutáni órákra (5-8-ig) bármely irodai munkára ajánlkozik, Czim a kiadóban.

Könyvelő mérlegképes október hó 1-ére ke-restetik. Czim a kiadóhivatalban.

Munkásleányok felvételnek a kiadóhivatalban.

Egy ügyes elárusító felvétetik özv. Borossy Gyuláné Batthyányi-utca.

Adás-vétel.

Új rendszerű női-férfi divatárak és butoreladás. A mai naptól kezdve minden hitelképes egyén kényelmes heti vagy havi részletfizetés mellett szerezheti be nálam szükségletét női divat cikkekben, női kabátok férfi öltönyök, felöltők, mindennemű vásznak és canavásznakban, saját készítésű Cloth és Cusohmir paplanokban, valamint egyszerű és modern butorokban. A készpénz melletti árnál mindössze 5% árkülönbség. Kaiser Salamon, Hatvan-u. 2.

Farkas Mihálynál Ermihályfalván különféle festmények és hazafias képek igen olson kaphatók. Ugyanott különböző nagyságu boroshordók eladók.

Friss érkezésű csemegé szőlő legolesőbb napi árban kapható. Darvas Miksa szőlő kivitel Telefon 294.

Vendéglősök és szikvizgyárosok figyelmébe állandó szénsav raktár. Darvas Miksa. Telefon 294.

Pörkölt kávé különlegességek, Bárkinék, bármely időszakban legkisebb mennyiségű kávé-t is megpergelek díjtalanul gázüzemű pergélőn Darvas Miksa kereskedése Telleky-utca saro.

5 lóra való istálló tiszti lovak részére azonnal kiadó. Garai utca 16 szám.

Vigyázzon! Uraktól levetett ócska ruhákat igen tisztességes árban vesz. Rósenberg Béni Bádógos-utca 4. szám.

Vetni való kitűnő jó buza eladó Bethlen u. 14 szám Szép Józsefnél,

Saját termései Boeskey-kerti bor hordószámra eladó. Értekezhetni Poroszlay Lászlónál Hunyady-utca 3.

Eladó 8 és 1/2, ol fakompetencia. Érteke: hetni Arany Janos utca 59. sz. a.

Röfösüzleti berendezés, nyitott álványok, pudlikkal jókarban, jutáryos árban eladók Friedmarn Mártonnál Hajdu-Föld sen.

CZIGARETTAZOK!
100 db levegy nikotin mentes:
Kip hop "08" Riz "15"
Tiszti "10" Parafis "14"
Delibáb "12" Arany "26"
Kulibria különlegesség 16 k.
Kapható HARMATHS szivarokhalmaz
különlegességek foraktárában
Debrecen Fűvészkeret u. 14

Lakás.

Utczal butorozott külön bejáratu szoba Széchenyi-u. 44 szám kiadó.

Egy csinosan butorozott utcazi szoba kiadó. Török Bálint-utca 2,

Két szoba, konyha, mellékhelyiségekkel November 1-re kiadó Széchenyi u. 27 sz. a Értekezhetni ugyanott az utcazi lakásban

Különféle.

Magánkutató iroda. Iskola utca 4. szám Kétnyes megbízásokat, megfigyeléseket és nyomozásokat elvállal, ugy magán, mincealádi ügyekben Krámer József.

Legujabb női ruhaszövet,
Bársony és selymek,
mosó vellezek
dus választékban
raktarra érkeztek
Donogán és Somossy
Debrecen, Ristemplombazár.

Padló lakk!
minden színben, dobozonként
60 kr.
a Festék gyári raktárban
Hatvan-u. 8. sz. Telefon 205. sz.

9470—1909. Tk. szám.

Arverési hirdetményi kivonat.

A debreczeni kir. törvényszék, mint tkvihatóság közhírré teszi, hogy Nagy Sándor végrehajtónak Rácz Józsefné Jakó Eszter végrehajtást szenvedő elleni végrehajtási ügyében a debreczeni kir. törvényszék területén levő Debreczenben a vénkertben fekvő a debreceni 10274 sz. tjkvben A+1. sor. 4395/b 2. sorsz. felvett a végrehajtást szenvedett nevén álló szőlőre 646 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy fentebb megjelölt ingatlan az 1909. évi október 11-ik napján d. u. 3 órakor a kir. törvényszék árverési terében megtartandó nyilvános árverésen a megálapított kikiáltási ár 2/3-án alul eladatni nem fog.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 20%-át, vagyis 129 K. 20 f. készpénzben vagyóvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, a vagy a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt át-szolgáltatni. A kir. kincstár bánatpénzt letenni nem köteles.

Az aki az ingatlanért a kikiáltási árnál magasabb ígértet tett, köteles nyomban a bánatpénzt az általa ígért összeg 20%-ig kiegészíteni, különben az ígérte figyelmen kívül marad és a tovább folytatandó árverésben részt nem vehet.

Debreczen, 1909. évi július hó 16.

Kir. tvszék, mint tkvi hatósága.

Baróthy kir. tvszéki bír.

Debreceni Tisztviselők Önszegélyző Egyletének szabója.

Megérkeztek a legdivatosabb férfi szövet ujdonságok őszi és téli idényre, ugyszintén a Debreceni Tisztviselők Önszegélyző Egyesületének mintagyűjteménye. Szabó László férfi szabó — — — Széchenyi-utca 1. sz.

Villamosvilágítást,

telefonok, villamos csengők berendezését, javítását. évi jókarban tartását ugy helyben, mint vidéken a legjobb anyaggal, legolesőbban eszközökkel

Földvári L.

Debreczeni első elektrotechnikai gyár és villamos szerelési vállalat.

Osillárok, ivlámpák, villamos motorok, szellőztetők, dinamok állandó nagy választékban. Rák áron tartom a legjobb gyártmányu Wolfram és Osmium égőket.

Kovács Gyula és Társa

megnagyobbított női divattermében
Debreczen, Főter 55. sz.
— Hungária kávéház mellett. —

Az őszi és téli idény divat ujdonságai

meglepo nagy választékban raktarra érkeztek u. m. őszi felöltők, angol és sima szövetekből őszi angol divatkosztümök.

Kiváló szép választék:

Seel Plüsch és Szörme kabátokból, téli posztó kabátok, színházi és esti köpenyekből.

Különlegességek:

Leány és gyermek kabátok, ugyszintén gyermek ruhákból, továbbá nagy raktár selyem, csipke túll és angol blousokban, valamint Pongyola, reform ruhák aljak és Jouponokban.

Legolesőbb szabott árak mellett.